

U periodu od 2005. godine do danas je urađen veći broj projekata i studija, koji su se bavili razvojem eksploatacije uglja i otkrivke u stanarskom basenu.

Svi projekti imali su jedan zajednički cilj, a to je realno sagledavanje početka izgradnje TE „Stanari” i trenutka njenog puštanja u rad.

Ispred EFT-„Rudnik” i termoelektrane „Stanari” Republika Srpska, Tatjana Blagojević, i Milan Stojaković,, na XI Međunarodnoj konferenciji o površinskoj eksploataciji - OMC 2014. predstavili su stručni rad: „Pregled dosadašnjih istraživanja uglja u ležištu Ostružnja u stanarskom basenu” koji se upravo bavi ovom tematikom.

Stanarski ugljonosni basen nalazi se 20 km zapadno od Doboja na području planine Krnjina, između reka Ukrine, Usore i Bosne. Rečica Ostružnja deli basen na severni i južni deo.

Severni deo basena predstavlja ležište Raškovac. Južni deo basena je ležište Ostružnja.

Autori u stručnom radu objašnjavaju da će se snabdevanje ugljem TE „Stanari” vršiti u dve faze. U prvoj fazi, kako naglašavaju, snabdevanje će se obavljati sa ležišta Raškovac, a nakon iscrpljenja zaliha uglja sa ovog kopa prešlo bi se na drugu fazu i snabdevanje ugljem sa ležišta Ostružnja.

Otuda, ističu, najveći značaj za nastavak rada termoelektrane u drugoj fazi je otkopavanje i snabdevanje ugljem sa ležišta Ostružnja, a sve to ima za cilj dobro istraženo ležište, utvrđen kvalitet i rezerve uglja.

Generalna ocena rezultata dosadašnjih istraživanja i stepena istraženosti ležišta Ostružnja je, kako autori navode, da postoji neophodna baza podataka za definisanje geotehničkih uslova eksploatacije na ležištu Ostružnja. Takođe se nameće zaključak da je osnovni cilj sprovedenih geoloških istraživanja do 2005. godine bio utvrđivanje rezervi i kvaliteta uglja. Geotehnička istraživanja su od 2000. godine sprovedena planski, ali u prostornom smislu ta istraživanja su nezadovoljavajuća, naglašava se u stručnom radu..

Autori objašnjavaju da činjenica, da se eksploatacija uglja u delu ležišta Raškovac, gde su geotehnički uslovi slični, odvija bez većih problema u pogledu stabilnosti kosina, sleganja terena i slično, ne znači da je situacija idealna. Naime, detaljnim sagledavanjem i analizom raspoložive dokumentacije oni zaključuju da će u određenim zonama ležišta Ostružnja biti znatno složeniji geotehnički uslovi eksploatacije. Ta složenost se ogleda u značajnom proslojavanju ugljene serije nepovoljnim glinovitim proslojcima, a samim tim i povećanju visine kosine u tako nepovoljnim sredinama.

Prema podacima istraživanja, utvrđeno je da se moćnost ugljene serije povećava prema zapadu i centralnim južnim delovima ležišta i to na račun sive, ugljevite i sivozelene gline, tako da u krajnjem zapadnom delu ležišta ona iznosi 36,25 m. U takvim uslovima, gde su prisutni proslojci visokoplastične gline, čija čvrstoća značajno opada u prisustvu vode, autori

naglašavaju da je veoma bitno precizno definisati hidrogeološke uslove na terenu.

Upozoravaju da sve ove činjenice zahtevaju ozbiljan pristup geotehničkim problemima, jer bi eventualne greške imale teže posledice.

U radu se posebno ukazuje na činjenicu da su istražni radovi iz ranijih faza istraživanja, lokacijski bili koncipirani prema trenutnim potrebama, odnosno u severnim zonama gde se vršila podzemna eksploatacija i gde je bilo pokušaja otpočinjanja površinske eksploatacije. Prema tome, autori zaključuju da je ležište Ostružnja u eksploatacionim konturama, u geotehničkom pogledu nedovoljno i neravnomerno istraženo.

Rezultati prethodnih istraživanja takođe su, prema tvrdnjama autora, ukazali na potrebu detaljnih istraživanja ležišta Ostružnja, koja će pratiti laboratorijska ispitivanja uglja i pratećih sedimenata. Takođe je, kažu, potrebno predvideti izradu pijezometara, kao i oprobavanje jezgra za potrebe geomehaničkih ispitivanja.

U narednom periodu je u planu da se uradi Projekat detaljnih geoloških istražnih radova na ležištu Ostružnja, koji će obuhvatiti zapadni i centralni deo ležišta. Istraživanje bi se vršilo po fazama u narednim godinama. Na osnovu rezultata izvedenih istražnih radova utvrdile bi se rezerve uglja, kvalitet i geotehnički uslovi otkopavanja u pojedinim delovima ležišta.